O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: xalksuzi@uzpak.uz ● 2004 йил 16 октябрь, № 216 (3491) Шанба

ЭЛ-ЮРТ ТАШВИШИ БИЛАН ЯШАШ ВА ИШЛАШ – АСОСИЙ МЕЗОН

Президент Ислом Каримовнинг Халқ депутатлари Фарғона вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқи

Ассалому алайкум, қадрли депутатлар!

Муҳтарам дўстлар!

Албатта, барчангиз ушбу мажлисимизнинг кун тартибига киритилган масала ҳақида, нима сабабли бундай масала бугунги кунда кечиктириб бўлмайдиган долзарб муаммога айланиб қолгани ҳақида яхши хабардорсиз, деб ўйлайман.

Лекин бугунги учрашувимизга қандай зарурат ва эҳтиёж сабаб бўлмасин, мен аввало сизлар билан дийдор кўришиб хурсанд бўлганимни, кўпдан буён учрашмаганимиз туфайли сизларни соғинганимни билдириб, сизларнинг тимсолингизда бутун Фарғона аҳлига ўзимнинг самимий ҳурмат-эҳтиромимни изҳор этишдан бахтиёрман.

Ёдингизда бўлса, бундан тўрт йил муқаддам сиз, азиз депутатлар ва фаоллар билан мана шундай йиғилиб, вилоят ҳаёти ва келгуси тараққиётининг асосий йўналишларини, иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш йўлидаги муҳим ва долзарб вазифаларни белгилаб олган эдик.

Бу ҳақда гапирганда, ўтган давр мобайнида вилоятни иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш бўйича катта-катта ишлар қилинганини, нафақат Фарғона, балки бутун Ўзбекистонимиз ҳаётида из қолдирган улкан ютуқлар, кўзга кўринарли натижалар қўлга киритилганини айтиб ўтиш лозим.

Шулар қаторида вилоятдаги энг йирик саноат корхоналаридан бўлган Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, "Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси замонавий технологиялар асосида реконструкция қилинганини, "ЎзДЭУавто" корхонаси ўчун бутловчи қисмлар тайёрлайдиган бир қанча ишлаб чиқариш қувватлари маҳсулот бера бошлаганини таъкидлаш ўринлидир.

Шунингдек, Қувасойдаги "Кварц" корхонасида италиялиқ ҳамкорларимиз билан биргаликда юқори сифатли ойна, янги барпо этилган "Автоойна" корхонасида эса автомобиль ойналари ишлаб чиқариш йўлга қўйилганини ҳам қайд этиш зарур.

Айниқса, пахта толасидан тайёр ва ярим тайёр маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган замонавий корхоналарнинг бунёд этилиши вилоят саноати ривожига сезиларли ҳисса қўшмоқда.

Пахтадан ип-калава, газлама ишлаб чиқаришга ихтисослашган "Кобул-Фарғона компани", "ДЭУ текстайл", "Бештекс" каби замонавий қўшма корхоналарнинг ишга туширилиши пахта хомашёсини ўзимизда қайта ишлаш, минглаб ёшларни иш билан таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Наинки бугунги кунимиз, балки эртанги тараққиётимизга ҳам пойдевор бўладиган бундай ижобий мисолларни вилоят миқёсида ҳам, шаҳар ва туманлар миқёсида ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Албатта, Фарғона аҳлининг меҳнати билан вилоят ҳаётида рўй бераётган бундай янгиланиш ва ўзгаришларни ҳеч ким инкор этмайди.

Айни пайтда очиқ тан олиб айтиш керакки, кейинги таҳлиллар вилоятда эришилган ютуқлар билан бирга, бир қатор соҳа ва тармоқлар бўйича орқага кетиш ҳолатлари мавжудлигини ҳам кўрсатмоқда.

Авваламбор, вилоят иқтисодиётида етакчи ўрин тутадиган саноат соҳасини оладиган бўлсак, йирик саноат марказлари ҳисобланган Фарғона, Қўқон ва Марғилон каби шаҳарларда сўнгги бир йилнинг ўзида ишлаб чиқариш корхоналари 13 тага, ишчилар сони эса 2 минг 200 кишига камайиб кетгани жиддий ташвиш уйғотади.

Бу муаммоларнинг сабаблари ҳақида гапирганда, вилоятда ишлаб чиқаришни янгилаш ва такомиллаштириш, ишни давр талаблари асосида ташкил қилиш, хорижий инвестициялар иштирокида қўшма корхоналар барпо этишга етарли эътибор берилмаётганини таъкидлаш зарур.

Бир нарсани ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз даркор. Биз жаҳон бозоридан фақат хомашё билан эмас, аксинча, ўзимизнинг интеллектуал салоҳиятимиз билан, юксак технологиялар асосида яратилган, рақобатга бардошли тайёр маҳсулот билан ўзимизга хос, ўзимизга мос ўринни эгаллаб олишимиз керак.

Бугун бу оддий ҳақиқатни кимгадир тушунтириб, ташвиқот қилишнинг ҳожати йўқ — олдимизда турган кўп-кўп муаммоларни, тўсиқ-ғовларни бартараф этишнинг асосий йўли ана шунда.

Бунинг тасдиғини мамлакатимизда, қатор вилоятларда кетма-кет ишга туширилаётган кўплаб замонавий корхоналар мисолида кўриш мумкин. Афсуски, кейинги йилларда Фарғонада бу муҳим масалага эътибор ва интилиш анча сусайиб қолди.

Хорижий мамлакатларнинг инвестиция ва юксак технологияларини Фарғона заминига олиб келиш у ёқда турсин, ишлаб турган бир қанча саноат корхоналари, жумладан, Фарғона кимёвий толалар заводи, пойабзал фабрикаси, Фарғона туманидаги ипакчилик фабрикаси каби мамлакатимиз халқ хўжалигида муҳим ўрин тутадиган

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Ф А Р М О Н И

Ш.Нурматовни Фарғона вилоятининг ҳокими этиб тайинлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93 - (15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Шермат Нурматов Фарғона вилоятининг ҳокими этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 15 октябрь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Ф А Р М О Н И

А.А.Отабоевни Фарғона вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 93 - (15-банди) ва 102-моддаларига мувофиқ:

Алишер Абдужалилович Отабоев ўз аризасига биноан Фарғона вилоятининг ҳокими вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 15 октябрь.

ФАРҒОНА ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ СЕССИЯСИ

15 октябрь куни халқ депутатлари Фарғона вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Давлатимиз раҳбари сўнгги йилларда вилоятда иқтисодий-ижтимоий ривожлантириш борасида катта ишлар амалга оширилганини таъкидлади. Бу ўзгаришлар нафақат Фарғона, балки бутун мамлакатимиз ҳаётида из қолдирган ютуқлардир. Жумладан, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, "Азот" ишлаб чиқариш бирлашмаси замонавий технологиялар асосида реконструкция қилинди. Пахтадан ип-калава, газлама ишлаб чиқаришга ихтисослашган "Кобул-Фарғона компани", "ДЭУ-текстайл", "Бештекс" каби замонавий қўшма корхоналар ишга туширилиши пахта хомашёсини ўзимизда қайта ишлашда, ёшларни иш билан таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Айни пайтда, деб таъкидлади давлатимиз раҳбари, кейинги таҳлиллар вилоятда эришилган ютуқлар билан бирга қатор соҳаларда орқага кетиш ҳолатлари мавжудлигини кўрсатмоқда.

Макроиқтисодий кўрсаткичларнинг кейинги уч-тўрт йиллик таҳлили шуни кўрсатадики, саноат маҳсулотларининг ялпи ҳудудий маҳсулотдаги улуши 2003 йилда 1997 йилдаги 30 фоиздан 15,5 фоизга тушиб қолган.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам жиддий оқсаш кўзга ташланмоқда. Пахта ҳосилдорлиги 2000 йилда қарийб 30 центнерни ташкил этган бўлса, 2003 йилга келиб 18,7 центнергача пасайган.

Қурилиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик, фермерлик, ижтимоий соҳалар ривожи ҳам талаб даражасида эмас.

Буларнинг сабаблари вилоятда ишлаб чиқаришни янгилаш ва такомиллаштириш, ишни янгича асосда ташкил этиш, хорижий инвестиция иштирокида қўшма корхоналар очишга етарлича эътибор берилмаётганидадир. Бошқача айтганда, ташкилотчилик ва талабчанлик бўшашиб кетган.

Сессияда ташкилий масала кўрилди. Алишер Отабоев ўз аризасига биноан Фарғона вилояти ҳокими вазифасидан озод қилинди.

Президент Ислом Каримовнинг тавсиясига биноан Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув хўжалиги вазири бўлиб ишлаб келаётган Шермат Нурматов Фарғона вилояти ҳокими этиб тасдиқланди.

Сессияда сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири Э.Воҳидов, Қўқон шаҳар ҳокими М.Усмонов, Қува тумани ҳокими О.Холбеков, Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон либерал демократик партияси вилоят кенгаши раисининг ўринбосари И.Аминжонов, Марғилон шаҳридаги "Истиқбол" гимназияси ўқитувчиси З.Аҳмедова ва бошқалар Президентимиз нутқида келтирилган танқидий фикрлардан тегишли хулоса чиқариб, қўйилган вазифаларни уюшқоқлик, ташаббускорлик ва масъулият билан адо этиш вилоят аҳлининг асосий бурчи эканини таъкидладилар.

Ғулом МИРЗО,
Маъсуд СУЛАЙМОН,
ЎзА махсус мухбирлари.
СУРАТЛАРДА:
сессиядан лавҳалар.
А. ТЎРАЕВ, М. ҚОДИРОВ олган суратлар.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Мубарак Рамазон ойи бошланиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига энг самимий табрикларимни йўллаш менга бениҳоя қувонч бахш этмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, Аллоҳ таолодан Сизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, Ўзбекистон ва ислом уммати халқларига доимий тараққиёт ва фаровонлик ато этишини сўрайман.

Камоли эҳтиром ила,

Муҳаммад Ҳусний МУБОРАК,
Миср Араб Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Қутлуғ Рамазон ойи бошланиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига эзгу тилаклар йўллашдан беҳад мамнунлигимни изҳор этаман.

Сиз, Жаноби Олийларига бахт-саодат, мамлакатингизнинг биродар халқига доимий равнақ тилайман.

Чуқур эҳтиром ила,

Зоид бин Султон Ан-НАҲЁН,
Бирлашган Араб Амирликлари Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Рамазони шариф кириб келиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига самимий табрик ва эзгу истакларимни изҳор этишдан бағоят бахтиёрман.

Қодир Аллоҳдан Сизга сиҳат-саломатлик, Ўзбекистон халқига доимий тараққиёт ва фаровонлик, ислом уммати-га қут-барака ато этиши ҳамда ибодатларимизни қабул қилишини сўраб қоламан.

Қобус бин САИД,
Уммон Султони.

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

Ф А Р М О Н И

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитасини ташкил қилиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Республика давлат бошқаруви органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисида" 2003 йил 9 декабрдаги ПФ-3358-сон Фармонига мувофиқ ҳамда ердан фойдаланиш, геодезия ва картография соҳасидаги бошқарув тизимини янада такомиллаштириш, ердан оқилона фойдаланишни таъминлаш ва ер муносабатларини тартибга солиш, Давлат кадастрлари ягона тизимини юритиш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Геодезия, картография ва давлат кадастри Бош бошқармаси тугатилиб, уларнинг негизида Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси ("Ергеодезкадастр") ташкил қилинсин.

2. Қуйидагилар "Ергеодезкадастр" давлат қўмитасининг асосий вазифалари этиб белгилансин:

ердан оқилона фойдаланиш ва муҳофаза қилиш бўйича ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлаш;

ердан оқилона фойдаланиш ва муҳофаза қилиш устидан давлат назоратини амалга ошириш;

тупроқ унумдорлигини ошириш, ердан оқилона фойдаланиш ва муҳофаза қилиш бўйича давлат дастурларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш;

геодезия ва картография соҳасидаги фаолиятни бошқариш;

давлат геодезия назоратини ташкил қилиш;

жойларда давлат бошқаруви органлари ва давлат ҳокимияти органларининг давлат кадастрларини юритиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш;

давлат ер кадастрини, давлат картография-геодезия кадастрини, биноларва иншоотлар давлат кадастрини, шунингдек Давлат кадастрлари ягона тизимини юритиш.

3. Белгиланснки, "Ергеодезкадастр" давлат қўмитаси Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги геодезия, картография ва давлат кадастри Бош бошқармасининг шартномалари ва мажбуриятлари бўйича ҳуқуқий ворис ҳисобланади.

4. Давлат бюджети маблағлари ҳисобига бажариладиган ер-кадастр, ер тузилиши, тупроқ ва геоботаника соҳасидаги ишлар қўшилган қиймат солиғини тўлашдан озод этилиши белгилаб қўйилсин.

5. "Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитасини ташкил этиш тўғрисида" Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 24 июлдаги ПФ-2059-сон Фармони ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси фаолиятини ташкил этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

7. Ушбу Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2004 йил 15 октябрь.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ МАЖЛИСИ

15 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг жорий йил 9 ойида республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2004 йилнинг прогноз кўрсаткичлари бажарилишини таъминлашга бағишланган мажлиси бўлди.

Уни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Шавкат Мирзиёев бошқарди.

Йиғилишда Президентимиз Ислом Каримов Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил якунлари, иқтисодий ислоҳотларнинг боришини баҳолаш ҳамда 2004 йилда иқтисодиётни янада эркинлаштиришнинг асосий йўналишларига бағишланган мажлисида белгилаб берган устувор вазифаларни бажариш бўйича кўрилган чора-тадбирлар ўз самарасини бераётгани қайд этилди.

Жорий йилнинг ҳисобот даврида барқарор макроиқтисодий мувозанатни сақлашга, иқтисодиётда хусусий секторнинг улушини кўпайтиришга, аграр секторда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришга, товар ва валюта бозорларини эркинлаштиришга, маъмурий ислоҳотни амалга оширишга қаратилган чуқур институционал ва таркибий ўзгаришлар амалга оширилди.

Банк-молия соҳасида амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида инфляция даражаси 0,3 фоизгача пасайди. Айни пайтда профицит билан ижро этилган давлат бюджетининг барқарорлиги, мамлакат тўлов балансининг ижобий сальдоси ва олтин-валюта захираларининг ўсиши билан тавсифланадиган макроиқтисодий барқарорликка эришилди. Хусусан, иқтисодий ўсиш суръатларининг динамик тезлашиши таъминланди. Ўтган тўққиз ойда мамлакатимизда иқтисодий ўсиш 108,9 фоизга етди. Жумладан, саноат ишлаб чиқариши ҳажмининг ўсиши 10,2, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари 14,2, асосий капиталга инвестициялар 3,0, транспорт ва алоқа хизматлари ўсиши 9 фоизни ташкил этгани ҳам буни

(Давоми 3-бетда).

ЭЛ-ЮРТ ТАШВИШИ БИЛАН ЯШАШ ВА ИШЛАШ – АСОСИЙ МЕЗОН

Президент Ислом Каримовнинг Халқ депутатлари Фарғона вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясидаги нутқи

(Давоми. Боши 1-бетда).

корхоналар бир неча йилдан буён фаолият кўрсатмаяпти.

Энг ёмони, ишга бундай лоқайд муносабат охир-оқибатда вилоятда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмларининг камайиб кетишига олиб келмоқда. 2003 йил якунига кўра 32 та, жорий йилнинг 9 ойи якунлари бўйича эса 24 та саноат корхонаси ишлаб чиқариш ҳажмларини пасайтириб юборгани шундан далолат беради.

Макроиқтисодий кўрсаткичларнинг кейинги уч-тўрт йиллик таҳлили шуни кўрсатадики, саноат маҳсулотларининг ялпи ҳудудий маҳсулот таркибидаги улуши, мисол учун, 1997 йилда 30 фоиздан зиёд бўлган бўлса, 2003 йилга келиб 15,5 фоизга тушиб қолган.

Айниқса, нефть маҳсулотлари, пахта толаси, озиқ-овқат спирти, ўсимлик ёғи, ип газлама, пойабзал, пахта целлюлозаси, хўжалик совуни каби маҳсулотларни ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг 9 ойига нисбатан анча пасайиб кетгани бу соҳадаги қолоқлик сурункали тус олаётганини кўрсатади.

Корхона ва ташкилотларни молиявий соғломлаштириш чора-тадбирлари кўрилмаётгани оқибатида дебиторлик ва кредиторлик қарзлари миқдори муттасил ошиб бормоқда.

Жорий йилда муддати ўтган дебиторлик ва кредиторлик қарзларининг миқдори ўсиб бораётгани, уларнинг ҳажми 1 сентябрь ҳолатига кўра 82,7 миллиард ва 88,8 миллиард сўмни ташкил қилгани ҳам бу фикрни тасдиқлайди.

Қурилиш масаласини оладиган бўлсак, албатта, кейинги йилларда бу соҳада бирмунча ишлар амалга оширилганидан кўз юмиб бўлмайди.

Хусусан, вилоят маркази ва барча туманларда янги турар жойлар, маданий-маиший иншоотлар, лицей ва коллежлар, тиббиёт масканлари барпо этилди, ободончилик ишлари бажарилди.

Бу ўринда Фарғона шаҳри марказидаги стадион тубдан қайта таъмирлангани, Олимпия захиралари спорт коллежи, ёшлар спорт мажмуаси, Қува ва Бешариқ туманларидаги оналар ва болаларни соғломлаштириш марказлари фойдаланишга топширилганини айтиб ўтиш мумкин.

Лекин ишнинг бугунги талаблар асосида йўлга қўйилмагани, ташкилотчиликнинг етишмаслиги, мавжуд имкониятлардан самарали фойдалана билмаслик бу соҳада ҳам қатор камчилик ва нуқсонларга сабаб бўлмоқда.

Масалан, 1998-2003 йилларда ишга тушиши керак бўлган 3 та академик лицей, 5 та касб-ҳунар коллежи қуриб битказилмаган.

Жорий йилда фойдаланишга топшириш режалаштирилган 19 та касб-ҳунар коллежидан 9 тасининг қурилиши эса турли баҳона ва сабаблар билан пайсалга солиб келинаётгани ҳам ана шундай муносабат оқибати, десак, айни ҳақиқат бўлади.

Ҳозирги кунда бутун мамлакатимизда болалар спортини ривожлантириш масаласига катта эътибор берилаётганидан барчангиз хабардорсиз, албатта.

Аммо мазкур дастурда белгиланган, жорий йилнинг ноябрь ойида топширилиши лозим бўлган Бешариқ туманидаги болалар спорт мажмуасининг қурилиши ҳозиргача атиги 10,6 фоизга молиялаштирилганини қониқарли деб бўладими?

Ёш авлодимизнинг соғлом ва бақувват бўлиб камол топишига, керак бўлса, эртанги тақдирига бевосита дахлдор бўлган бу масала бўйича айтилган шунча гапларнинг амалий таъсири, натижаси шуми?

Муҳтарам юртдошлар!

Барча тармоқ ва соҳаларнинг ривожини белгилаб берадиган, аҳолимизнинг ризқ-рўзини таъминлайдиган, мамлакатимиз тараққиётининг негизи бўлмиш қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳам Фарғона вилояти кўпдан буён оқсоқ бўлиб келмоқда. Бу ачинарли ҳолатнинг сабабларини аниқлаш ва зарур чора-тадбирлар кўришни бугун ҳаётнинг ўзи талаб қилмоқда.

Агар мустақиллик даврида амалга оширилган, юртимиз қишлоқ хўжалиги тарихида чуқур из қолдирган ибратли ишларни, мисол учун, Андижон ва Қашқадарё, Хоразм ва Бухоро каби вилоятларимизда, диёримизнинг бошқа жойларида бўлаётган янгиликларни кўз олдимизга келтирадиган бўлсак, холисона айтганда, кейинги беш-олти йил ичида Фарғонадан ўрнак қилиб кўрсатишга арзийдиган бирон-бир ташаббус чиққанини эслай олмаймиз.

Ҳолбуки, Ўзбекистон тарихида энг кўзга кўринган, кўпчилик ҳавас қиладиган қанча-қанча ибратли ташаббуслар, амалий ишлар, меҳнатда фидойилик намуналари аввало мана шу Фарғона вилоятидан бошланганини ҳаммамиз яхши биламиз.

Лекин нима бўлдики, азалдан ўзининг тадбиркор ва омилкорлиги, бунёдкорлиги билан донг таратган вилоят бугун шундай ачинарли аҳволга тушиб қолди?

Буни кейинги йилларда қишлоқ хўжалигининг асосий тармоғи бўлган пахтачилик соҳасида шартнома режаларининг сурункасига бажарилмай келаётгани, ҳосилдорликнинг тобора пасайиб бораётгани яққол тасдиқлайди.

Биргина мисол келтирмоқчиман. Агар вилоятда пахта ҳосилдорлиги 2000 йилда қарийб 30 центнерни ташкил этган бўлса, 2003 йилга келиб 18,7 центнерга тушиб қолган.

Бу кўрсаткич Охунбобоев туманида 15,1 центнерни, Бағдодда 14,1 центнерни, Ёзёвонда эса 14,9 центнерни ташкил қилганига ҳар қандай одам албатта афсусланади.

Пахтачиликдаги бу йилги аҳвол ҳам Фарғона вилоятида ўтган йилларнинг ачиқ тажрибасидан етарли хулоса чиқариб олинмаганини кўрсатади.

Ўзингиз айтинг, азиз дўстлар, мана шу йиллар давомида бой берилган ҳосил ҳисобидан вилоят аҳли қанча даромаддан маҳрум бўлди? Буни бу ерда бирон киши жиддий бош қотириб, ҳисоб-китоб қилиб кўрганми ўзи?

Мутахассисларнинг фикрича, 2000-2003 йилларда вилоят пахтачилик бўйича тахминан 90-100 миллион доллар зарар кўрган. Агар мана шу маблағ бой берилмаганида, вилоятда бугун оғир муаммо бўлиб турган қанчадан-қанча ижтимоий масалаларни ҳал қилиш мумкин эди.

Ёдингизда бўлса, Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йил якунларига бағишланган мажлисида ҳам бу тўғрида кескин танқидий фикрлар айтилган ва вилоят ҳокими жиддий огоҳлантирилган эди. Лекин шундан кейин ҳам вилоятда бу соҳада бирор-бир ўзгариш бўлганини сезмаяпмиз.

Ўша мажлисда вилоят раҳбари бу ҳолатга ғўзани кўсак қурти босганини сабаб қилиб кўрсатган эди. Бу йил эса яна шу сабаб билан бирга, янги-янги баҳоналарни рўкач қилиб кўрсатмоқда.

Ҳақиқатни гапирадиган бўлсак, бу йилги аҳволнинг сабаби оддий — вилоятда агротехника қоидаларига риоя этилмагани, деҳқоннинг ўз ҳолига ташлаб қўйилгани, фермерлик ҳаракатига эътибор бериш у ёқда турсин, унга ғовтўсиқ бўлингани, меҳнатни рағбатлантириш бўйича эски ёндашув ва қарашлардан воз кечилмагани, янгиликка интилишнинг йўқлиги.

Лўнда қилиб айтганда, ташкилотчилик ва талабчанликни умуман йўқотиб қўйиб, барча ишларда ўзи-бўларчилик кайфиятининг авж олгани — бундай аҳволнинг асл сабаби мана шунда, десак, айни ҳақиқатни айтган бўламиз.

Мутахассисларнинг фикри ва таҳлил натижалари шуни кўрсатадики, Фарғона заминига мос келадиган, унинг иқлими ва табиий шароити талабларига жавоб берадиган, касалликларга чидамли пахта нави вилоятда ҳали-бери жорий этилмаган.

Барчамиз яхши тушунамизки, навни тўғри танлаш, уни парвариш қилишда агротехника талабларига риоя қилиш — бу ҳосилнинг 50 фоиз гарови, десак, хато бўлмайди. Вилоятда ғўзани дефолиация қилиш бўйича сохта маълумотларни бериб, ўз-ўзини алдаб юргани, оқибатда эса бу муҳим тадбирнинг бутунлай барбод этилгани бугун мана шундай хижолат бўлиб ўтиришнинг асосий сабабидир.

Июль-август ойида, яъни авжи мавсум палласида деҳқоннинг даладан чиқиб кетгани, пахта пайкалларида ишнинг мутлақо тўхтаб қолгани бугунги надомат ва пушаймонликнинг боисидир.

Такрор айтишга тўғри келади — ишнинг замон талаблари асосида ташкил қилинмагани туфайли қишлоқ хўжалик корхоналарининг молиявий аҳволи оғирлашиб, оқибатда хўжаликларнинг иш ҳақидан қарзлари бугунги кунга келиб 2,1 миллиард сўмни ташкил этмоқда.

Ўзингиз айтинг, деҳқон ўз вақтида ҳақини ололмаса, унинг меҳнатига беписандлик билан қаралса, бу ишларда адолат бузилса, кимни қандай қилиб, қандай сўз ва қандай кўз билан ишнинг унумини оширишга даъват этиш мумкин?

Қадрли депутатлар!

Фарғонада кичик ва хусусий бизнес, тадбиркорлик ва фермерлик ҳаракати ривожи ҳам талаб даражасида эмаслиги вилоятдаги умумий қолоқликнинг асосий сабабларидан бири бўлиб қолмоқда, десак, хато бўлмайди.

Жойларда бу соҳа тараққиётига жиддий қаршилик ва тўсиқлар борлигини юқори ташкилотларга тушаётган шикоят ва аризалар, адлия идоралари томонидан аниқланаётган қонунбузарлик ҳолатлари ҳам кўрсатиб турибди. Бугунги кунда вилоятдаги ҳар 8 нафар фермерга битта техника воситаси тўғри келаётганини қандай изоҳлаш мумкин?

Фермерларни лизинг асосида техника билан таъминлаш бўйича давлатимиз томонидан яратилган имкониятдан тўлиқ фойдаланмаслик оқибатида кейинги икки йил давомида вилоят бўйича шу йўл билан атиги 85 та техника олинган, холос.

Яна бир ташвишли ҳолат шундан иборатки, айрим мансабдор шахслар хизмат ваколатини суиистеъмол қилиб, бир думалаб фермерга айланиб қолмоқда.

Фермер ва деҳқон хўжаликларига ерни ажратишда, ижарага беришда таниш-билишчилик, қариндошуруғчиликка, тамагирликка, бир сўз билан айтганда, адолатсизликка йўл қўйилмоқда.

Бунга вилоят бўйича ҳокимлик идоралари ходимлари, ширкат хўжалик раҳбарлари ва бошқа амалдорлардан 39 нафари томонидан 1 минг 165 гектар ернинг адолат тамойилларини бузиб, ўз яқинларига тақсимлаб берилгани мисол бўла олади.

Масалан, Данғара тумани ҳокимининг собиқ ўринбосари Баҳром Бўстоновнинг укаси Ҳошим Бўстоновга 16 гектар ер шундай йўл билан ажратиб берилган. Лекин бу "фермер" пахта тайёрлаш шартнома режасини атиги 14,7 фоизга бажарган, холос.

Ўзбекистон туманининг собиқ ҳокими А.Сиддиқов, шу туман қишлоқ ва сув хўжалиги бўлимининг собиқ бошлиқлари — М.Хўжаматов ва С.Ҳусанов, Фурқат тумани ҳокимининг собиқ ўринбосари Х.Қурбонов, Данғара тумани ҳокимининг собиқ ўринбосарлари — И.Алиматов ва И.Раҳмоновлар 10 гектардан тортиб 60 гектаргача ер олиб, ўзлари ва қариндошларининг номида фермер хўжаликлари ташкил этган.

Бундан ташқари, вилоятда экин майдонларини талон-торож қилиш, уни қонунга хилоф равишда сотиш билан боғлиқ жиноий ҳаракатлар ҳам кўплаб учрайди. Жумладан, Охунбобоев тумани ҳокимлигининг ташкилий ва кадрлар билан ишлаш гуруҳи бошлиғи И.Аҳмаджонов фуқаро И.Солижоновдан 12 сотих ер майдони ажратиш учун 1000 АҚШ доллари миқдорида пора олаётган пайтда ушланган. Фурқат туманидаги "Қўқон" ширкат хўжалиги "Ғунча" бўлими бошлиғи А.Сиддиқов, Фарғона туманидаги "Ўздаверлойиҳа" институти филиалининг муҳандиси Б.Аҳмедовлар ҳам шу масалада пора олишда айбланиб, жиноий жавобгарликка тортилган.

Ҳаммага аёнки, ҳақиқий деҳқонга йўл бермасдан, энг қулай ва серҳосил майдонларни эгаллаб олган, бир вақтлар раҳбар курсисида ўтирган, бугун ўзини фермер деб кўрсатадиганлар ҳеч қачон ўзи тер тўкиб меҳнат қилмайди.

Далага бориб қаранглар, улар оддий одамларни ишлатади, олинган даромад ва фойдани эса фақат ўзлари кўради. Шунинг учун ҳам вилоятдаги мавжуд 8 минг 40 та фермер хўжалигининг умумий ишлаб чиқаришдаги ҳиссаси ғаллачиликда 30 фоиздан, пахтачиликда эса 31 фоиздан ошмаяпти.

Қани, айтинглар, қачон бу соҳада тартиб бўлади, қачон адолат бўлади?

Вилоятда солиқ ва молия интизомининг бузилиши оқибатида турли корхона ва ташкилотлар томонидан белгиланган мажбурий тўловларни вақтида тўламаслик, савдодан тушган пулларни банкка топширмаслик, нақд пулни назораткасса машинаси орқали кирим қилмаслик каби нохуш ҳолатлар кўпайиб бормоқда.

Текширишлар натижасида вилоят бўйича банкда 80,2 миллиард сўм айланма маблағга эга бўлган хўжалик субъектлари томонидан солиқ идораларига 33,3 миллиард сўмлик ҳисобот тақдим этилгани ва 56 та ҳолатда 13,8 миллард сўм нақд пул маблағлари банк муассасасига топширилмагани аниқланган.

Масалан, Қўқон шаҳридаги "Эвердей сервис" масъулияти чекланган жамияти савдодан тушган 2 миллиард 411 миллион сўм нақд пул маблағларини банкка топширмаган. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Умуман, текширишлар натижасида вилоятдаги 39 та хўжалик субъекти раҳбарига нисбатан жиноий иш қўзғатилгани бу борадаги ноқонуний ҳаракатлар анча кенг тус олганини кўрсатади.

Шубҳасиз, ана шундай ҳолатлар иқтисодиётнинг барқарор ривожланишига салбий таъсир кўрсатмасдан қолмайди. Лекин, энг ёмони, бундай ишлар одамлар ўртасида қонун ва адолатга бўлган ишончнинг сўниши, маънавий муҳитнинг бузилишига олиб келади. Бу зарарни эса ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди.

Азиз юртдошлар!

Фарғона вилоятидек одамлар зич яшайдиган, аҳоли сони тобора ўсиб бораётган ҳудудда ижтимоий масалаларнинг қанчалик долзарблиги ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман. Афсус билан айтиш зарурки, вилоятда бу борадаги ишларнинг аҳволи ҳам бугунги кун талабларига жавоб бермайди.

Муҳим ҳаётий аҳамиятга эга бўлган соғлиқни сақлаш ва таълим тизими соҳасида, пенсия ва нафақалар, мактаб ўқитувчилари ва тиббиёт ходимларининг иш ҳақини ўз вақтида тўлаш, коммунал хизмат кўрсатиш масаласида жиддий нуқсонларга йўл қўйилмоқда.

Аҳолини ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш борасида сўнгги йилларда муайян ишлар қилинганига қарамасдан, кейинги пайтда уларнинг суръати ва ҳажми камайиб бормоқда.

Жорий йилда табиий газ билан таъминланиши кўзда тутилган 49 та қишлоқдан ҳозиргача 16 тасида бу ишлар охирига етказилмагани, айниқса, Бешариқ, Фурқат ва Фарғона туманларида табиий газ билан таъминланиши лозим бўлган қишлоқларнинг ярмида ҳам режадаги ишлар бажарилмагани бу фикрни исботлайди.

Бутун мамлакатимиз бўйича оналик ва болалик муҳофазасига катта эътибор берилаётган ҳозирги пайтда Фарғонада бу масалага панжа орасидан қаралаётгани натижасида оналар ва болалар ўртасида турли касалликларга чалиниш ҳолатлари кўпайиб бормоқда.

Бугунги кунда энг долзарб ва муҳим муаммолардан бири бўлмиш одамларни, аввало ёшлар ва аёлларни иш билан таъминлаш масаласи бўйича аҳвол Фарғона вилоятида оғир бўлиб қолаётганини алоҳида таъкидлаб ўтишимиз керак.

Шартнома мажбуриятларининг бажарилмаслиги оқибатида аҳолининг коммунал хизматлар бўйича қарздорлиги 1 октябрь ҳолатига кўра жами 10,2 миллиард сўмни ташкил қилади. Фарғона ва Марғилон шаҳарлари, Данғара ва Ёзёвон туманларида эса бу кўрсаткич ундан ҳам юқори.

Айниқса, аҳолининг электр энергиясидан бўлган қарздорлиги йил бошига нисбатан 34 фоизга ошиб, бирорта туман ва шаҳарда унинг камайишига эришилмаган. Марғилон шаҳрида бу масалага масъул шахслар томонидан бепарволик билан қараш натижасида бу рақам 490 миллион сўмга етган.

Вилоятда ички бозоримизни сифатсиз ва контрабанда йўли билан олиб кириладиган товарлардан ҳимоя қилиш борасида маълум ишлар амалга оширилаётганини эътироф этиш лозим. Лекин, афсуски, қўшни Қирғизистон ва Тожикистон ҳудуди орқали турли маҳсулотларни яширинча олиб келиш ҳаракатлари ҳали-бери давом этмоқда.

Масалан, Олтиариқ туманида яшовчи У.Ҳасанов ва Ш.Маматовлар икки ярим миллион сўмлик кийим-кечак маҳсулотларини мамлакатимиз ҳудудига ноқонуний тарзда олиб ўтаётганда қўлга олинган. Вилоятда товар-моддий бойликларни қонунга зид равишда четга сотиш ҳолатларига ҳам барҳам берилмаяпти.

Мисол учун, фуқаро Т.Йўлдошев 1 тонна минерал ўғитни, Р.Тўрақулов 12 тонна металлни, Ш.Нурматов 6 тонна қора металлни, Ф.Комилов 10 тонна буғдойни айланма йўллар орқали Қирғизистонга олиб ўтаётганида ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари томонидан ушланган.

Бу ўз юртига, ўз халқига хиёнат эмасми?

Муҳтарам дўстлар!

Шуни катта таассуф билан таъкидлаш керакки, Фарғона вилоятида охирги йилларда вужудга келган аҳволни чуқур таҳлил қилганда ачинарли бир ҳолат кўзга ташланади. Шуни такрор ва такрор айтишга тўғри келади — бу аввало талабчанликнинг сусайиб қолгани ва жойлардаги ишлар умуман ўз ҳолига ташлаб қўйилгани билан боғлиқдир. Бунинг салбий оқибатини бугун ҳар қадамда кўриш мумкин.

Ўзимизга бир тасаввур қилайлик. Агарки, ҳар қайси корхона ва ташкилотда талабчанлик бўлмаса, ўз вақтида вазифа қўйилиб, унинг ижроси талаб қилинмаса, қаттиқ назоратга олинмаса, ишнинг олдинга силжиши ҳақида гапириш мумкинми ўзи?

Энг ёмони, вилоят ташкилотларини оласизми, туман ёки ширкат хўжаликларини оласизми, ҳаммасида ана шундай касалликни учратиш, бунинг натижасида тартиб-интизомнинг сусайиб кетганини кузатиш қийин эмас.

Ачинарли томони шундаки, пастда, қуйи бўғинда ишлаётган раҳбарлар ҳам тепага қараб, вилоят миқёсидаги ишларнинг аҳволини кўриб, ҳафсаласи пир бўлади, қўли ишга бормай қолади. "Нима, бу битта менга керакми?" деган кайфиятга тушади. Худдики қурт дарахтни ичидан емиргандек, ҳар қандай жамоа ва ташкилотдаги муҳитнинг бузилиши ҳам ишга ана шундай лоқайд муносабатдан бошланади.

Табиийки, бундай ҳолатни қабул қилмасдан қуйиниб юрадиган инсонлар вазиятни қандайдир ўзгартиришга ҳаракат қилади. Бундай одамлар Фарғонада ҳам жуда кўп.

Лекин юқоридаги раҳбарнинг лоқайдлиги, ғафлат уйқусида ётиши иш учун жони ачийдиган виждонли одамларнинг ҳам шаштини қайтаради. Бамисоли тўлқин қирғоққа урилиб, орқага қайтишга мажбур бўлганидек, уларнинг ташаббуси, ғайратшижоати ҳам раҳбарнинг бефарқ ва совуққонлигига дуч келиб сўниб қолади.

Вилоят иқтисодиётининг кейинги йилларда биз кутган суръатлар билан ўсмаётганига яна бир сабаб — кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишдаги хато ва камчиликлар билан боғлиқ.

Минг афсуски, бу ҳақда қанча гапирмайлик, қанча чоралар кўрмайлик, вазифага тайинлашда маҳаллийчилик, ошна-оғайнигарчилик, уруғ-аймоқчилик ҳолатлари вилоятда тобора кучайиб бормоқда. Ўз лавозимини суиистеъмол қилиш ҳолатларига вилоят ва туманларнинг ҳокимлари йўл қўядиган бўлса, бошқалардан нимани талаб қилиш мумкин?

Шуни алоҳида таъкидлаб айтмоқчиман: бундай ярамас ҳолатларга барҳам бериш, бундай уринишларнинг йўлига тўсиқ қўйиш ва вазиятни соғломлаштириш биринчи галда прокуратура зиммасига юклатилади. Ўйлайманки, вилоят прокурори вазифасига янги тайинланган Ҳамид Неъматов бу ишни охирига етказади.

Албатта, барчамиз яхши тушунамиз, Фарғона вилояти ҳаётида кўплаб қийинчиликлар, табиий иқлим билан боғлиқ муаммолар ҳам етарли. Жумладан, Марказий Фарғонада сув ресурсларининг етишмаслиги, экин майдонларининг шўрлангани шулар жумласидандир. Лекин бундай қийинчиликлар фақат Фарғонада эмас, бутун мамлакатимизда, бошқа вилоятлар ва ҳудудларда ҳам мавжудлиги ҳеч кимга сир эмас.

Балки, Фарғона вилоятидаги шароит бошқа кўп жойларга қараганда анча афзал десак, бу ҳам ҳеч кимга сир эмас.

Аслида ҳамма нарса фақатгина бир масалага бориб тақалади — яъни, Худонинг ўзи яратган, табиатнинг ўзи берган имкониятлардан оқилона фойдаланиш ва ишни тўғри ташкил қилиш; мавжуд муаммоларни ечишда одамларни сафарбар этиш, халқнинг ва фаолларнинг кучига таяниш, уларнинг кўнглига кириб бориш, эл-юртнинг қувончи ва ғами билан яшаш даркор.

Бизнинг шундай оқибатли, бағрикенг халқимиз борки — мен буни такрор ва такрор айтишдан чарчамайман — агарда унинг меҳри ва ишончини қозонсангиз, у ҳам сизга юрагини очиб беради.

Агарки унга тўғри йўл кўрсатсангиз, барча қийинчиликларни енгиб, бор куч ва имкониятини ишга солиб, тоғни талқон қилишга ҳам қодир бўлади. Шу маънода, ўзининг бой тарихи ва маданиятига эга бўлган Фарғона элининг фидойилиги, ақл-заковати ва салоҳияти, унинг ўз ерига бўлган меҳри ва садоқати ҳеч кимдан кам эмас.

Кўҳна тарихимиз шуни кўрсатадики, юрт бошига оғир синовлар тушганда, турли тўфон ва суронлар таҳдид солган даврларда Фарғона замини халқимизнинг тоғдек таянчи ва суянчи, ҳамиша мардлар макони бўлиб келган. Миллий қадриятларимизни, халқимизга мансуб эзгу фазилатларни асраб-авайлаш ва улуғлашда ҳам доимо ўрнак бўлиб келган.

Минг афсуски, мана шу ҳақиқатни бугун вилоятда уйқуга берилиб, мудраб ётган раҳбарлар чуқур англаб етмаяпти, улар халқнинг ана шундай буюк салоҳиятини рўёбга чиқаришда заиф бўлиб қолмоқда.

Шу ўринда олдин ҳам айтган гапни яна такрорлашимга тўғри келади: раҳбарлик қобилияти, раҳбарлик маданияти ва маҳоратини Оллоҳ ҳаммага ҳам бермас экан.

Бугун вилоят ҳаётининг қайси соҳасини олманг, кўплаб камчилик ва муаммоларга дуч келасиз. Шуниси қизиқки, амал деса, лавозим деса, баъзилар ўзини томдан ташлайди. Бироқ мана шундай кескин муаммолар юзага чиққанда жавоб берадиган, ўзини улар учун масъул деб биладиган мардни баъзан кундузи чироқ ёқиб ҳам тополмайсиз.

Кўп мисолларда кузатиш мумкинки, баъзи бир лавозимда ўтирганлар шу вазифага ўрганиб қоладию раҳбарга билдириладиган ҳурмат-эҳтиромни табиий бир ҳол, деб қабул қилади.

Ҳолбуки, одамлар раҳбарнинг лавозим курсисини эмас, балки унинг эл-юрт манфаатини кўзлаб, тинимсиз қилган меҳнатини, фидойилигини қадрлаши ва ҳурмат қилишини, афсуски, улар англашга ожизлик қилади.

Тўрт-беш йиллаб, балки ундан ҳам кўпроқ ҳокимлик курсисида ўтириб, айрим раҳбарлар ўзининг ҳаётдан узилиб қолганини, ҳушёрлик ва масъулиятни йўқотиб қўйганини ўзи ҳам сезмайди.

Бундай раҳбарларга қарата одам баъзан шундай дегиси келади: эй инсон, бу лавозим сенга ота-бобонгдан мерос бўлиб қолгани йўқ. Бу лавозимда одамларнинг ҳурмат-эҳтиромини фақатгина қаттиқ меҳнат, ҳалоллик ва адолат туфайли қозониш ва шунинг ҳисобидан сақлаш мумкин. Ана шу ишонч ва ҳурматни йўқотдингми, одамларнинг эътиборидан қолдингми — раҳбар бўлиб, ҳоким бўлиб ишлашга ҳаққинг йўқ.

Шу нуқтаи назардан қараганда, вилоят ҳокими Алишер Отабоевнинг шахси ҳақида, унинг фаолияти, иш давомида йўл қўйган хато-камчиликлари, нуқсонлари ҳақида тўхталиб ўтсак, ўринли бўлади, деб ўйлайман.

Маълумки, А.Отабоев бунга қадар ҳам ишлаб чиқариш соҳасида, масъулиятли лавозимларда ишлаб келган. 1992 йилдан 1997 йилгача Фарғона шаҳар ҳокими, 1997-2000 йилларда вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари лавозимларида фаолият кўрсатган.

Кўриб турганингиздек, у раҳбарлик лавозимига тасодифан келиб қолган одам эмас. Холисона баҳо берадиган бўлсак, вилоят ҳаётида кўп-кўп лойиҳаларни амалга оширишда, муаммоларни ечишда меҳнати сингган ва ўзини кўрсатган. Ўйлайманки, буни ҳеч ким инкор этолмайди.

Бир сўз билан айтганда, бу шахс шу заминда вояга етган, шу ерда таълим олиб, мутахассис бўлиб етишган ва бугун Фарғона вилояти қандай ютуқларга эришган бўлса, уларда унинг ҳам ҳиссаси, меҳнати бор, десак, бу ҳам адолатдан бўлади.

Лекин, шу билан бирга, ҳеч кимга сир эмаски, вилоятнинг биринчи раҳбари бўлмиш ҳокимнинг зиммасидаги масъулиятни ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди.

Биринчи раҳбар шу вилоят ҳаёти билан яшаб, шу элнинг хурсандчилиги билан бирга унинг дарду ташвишларини ҳам юрагидан ўтказиб, оддий инсонлардан тортиб катта-катта жамоа ва корхоналарнинг манфаатини кўзлаб яшаши ва ишлаши керак. У вилоятда бўладиган барча ишларга ўзини шахсан жавобгар ва масъул деб ҳис қилиши даркор.

Агарки, шу Фарғона вилоятининг энг катта фидойиси ким бўлиши керак, деб сўраса, мен айтардим — вилоят ҳокими. У ўзи бошқарадиган юртнинг бугунги тақдири, унинг эртанги куни, истиқболи, иқболи ва нима ҳисобидан вилоятнинг ёруғ келажагини, аҳолининг фаровонлигини таъминлаш мумкинлигини, бунинг учун қандай лойиҳа ва чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлигини чуқур билиши керак.

Айни вақтда, вилоят ҳокими доимо сезгир ва ҳушёр бўлиб, қабул қилаётган ҳар қандай қарорини етти марта ўлчаб, бир марта кесиб, уларнинг оқибатини ўзига пухта тасаввур қилиши, шу юртни, шу туп-роқни асраб-авайлаб яшаши шарт.

Бунинг учун эса вилоят ҳокимининг ақл-заковати, билими ва тажрибаси етарли, фикрлаш доираси албатта кенг бўлиши лозим. Ва бошлаган ишларини охирига етказиш, ўзига ишонч билдирган одамларнинг орзу-умидларини рўёбга чиқаришда қатъиятлигини намоён этиши, иродаси бақувват, эътиқоди бутун бўлиши керак.

Албатта, баъзилар бундай одамни топиш қийин, дейиши ҳам мумкин. Шундай фикрларга жавобан, мен бир нарсани айтишни зарур, деб биламан.

Майли, бундай юксак мезонларга ҳар томонлама жавоб берадиган одамни топиш ҳақиқатан ҳам қийиндир, бироқ ана шундай хусусиятларга, билим ва тажрибага эга бўлиш учун интилиш, эл-юртни ўз изидан бошлаш учун ўз устида қаттиқ ишлаш, ўзини қийнаш, керак бўлса, жонини фидо қилишга ҳам тайёр инсон, ўйлайманки, ҳар қандай масъулиятли вазифани уддалай олади.

Балки дастлабки йиллари унинг иши юришмаслиги, билими ёки малакаси етишмаслиги мумкин. Лекин кундан кунга, йилдан йилга тажриба топиши билан, одамларни яқиндан билиб, уларнинг юрагига кириб бориши билан унинг фаоллиги ошиши, раҳбарлик фаолиятининг самараси ҳам ортиб бориши керак. Ва бунинг натижасини албатта шу юртда яшайдиган одамлар ўз кундалик ҳаётида сезиб, раҳбардан рози бўлиши лозим.

Биз барчамиз А.Отабоевга мана шундай катта умидлар билан шу масъулиятли вазифани ишониб топширган эдик. Лекин, минг афсуски, бу умидлар оқланмади.

Охирги йилларда вилоят ҳокими раҳбарлик жиловини қўлдан чиқариб қўйди. Ўзи берган буйруқ ва кўрсатмаларининг ижросини назорат қилмаслиги оқибатида ҳокимнинг топшириқларига беписанд қараш вилоятда доимий бир ҳолга айланиб қолди.

А.Отабоев қишлоқ хўжалик ва деҳқончилик сирлари билан яқиндан таниш эмаслигини барчамиз ўзимизча тасаввур қилардик. Лекин йиллар давомида у Фарғона ҳаётида бу соҳанинг етакчи ўрин тутишини тушуниб етмади, унинг сир-асрорларини чуқур ўрганишга ҳаракат ва интилиш унда сезилмади.

Кўпинча жойлардаги, туман ва қишлоқлардаги ҳақиқий аҳволдан етарли даражада хабардор бўлмасдан, чуқур ўйланмаган топшириқ ва кўрсатмаларни бериб, аввало ўзини оғир аҳволга солиб қўйди.

Ҳурматли халқ ноиблари!

Бугун, ўйлайманки, барчамизга бир ҳақиқат аён бўлмоқда. Вилоятда мавжуд бўлган вазиятни, аввало бошқариш соҳасида йўл қўйилган катта нуқсон ва хаталарни бартараф қилмасдан туриб, бу ҳолатни вақтида ўзгартирмасак, эртага бундан ҳам мураккаб вазиятга тушиб қолишимиз мумкин.

Ўз ишидаги нуқсон ва камчиликларни, ўз фаолиятининг бугунги замон талабларига жавоб бермаслигини тан олиб, вилоят ҳокими А.Отабоев ўз вазифасидан озод қилишни сўраб ариза билан мурожаат қилди. Ижозатингиз билан ана шу аризани овозга қўйиб, сизлардан бу масалага ўз муносабатингизни билдиришингизни сўрайман.

Энди сизлар билан вилоятнинг янги раҳбарини сайлаб, тасдиқлаб олишимиз лозим.

Биз бу масала устида кўп ўйладик. Фарғона вилоятидаги бугунги қолоқликка барҳам бериш йўлида одамларни бирлаштира оладиган номзодни топиш учун мана шу заминга хизмати сингган фаоллар, аввало депутатлар ва жамоатчилик билан, кўпни кўрган оқсоқоллар билан маслаҳатлашдик.

Ва билдирилган барча таклиф ва мулоҳазаларни ўрганиб, инобатга олиб, Фарғона вилояти ҳокими лавозимига ҳозирги пайтда қишлоқ ва сув хўжалиги вазири бўлиб ишлаб келаётган Шермат Нурматов номзодини тавсия этишга қарор қилдик.

Бу одам 1952 йили Фарғона вилоятининг Бешариқ туманида таваллуд топган. Шу ернинг тузини еб, сувини ичиб вояга етган.

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтини битириб, пахтачилик бўйича мутахассис сифатида шу соҳада кўп йиллар ишлаган. 1999-2001 йилларда "Пахта" илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, 2001-2004 йилларда қишлоқ ва сув хўжалиги вазирининг ўринбосари бўлиб ишлади. Бугунги кунда эса шу жойда вазир бўлиб ишлаб келмоқда.

Бир сўз билан айтганда, Ш.Нурматов иш фаолияти давомида қишлоқ хўжалиги, деҳқончилик маданиятидан яхши хабардор, чуқур билимли ва обрўли мутахассис, ташкилотчилик қобилиятига эга бўлган инсон сифатида ўзини кўрсатган.

Биз Фарғонадаги бугунги вазият устида атрофлича ўйлаб, шу одамнинг номзодини сиз, депутатлар муҳокамасига тавсия этишга қарор қилдик.

Бу номзод бўйича ҳам ўз муносабатингизни билдиришингизни сўрайман.

Азиз юртдошлар!

Менинг Фарғона заминига, Фарғонанинг меҳнаткаш, оққўнгил элига ҳурмат ва меҳрим юксак эканини, ўйлайманки, барчангиз яхши биласиз. Шу сабабли ҳам мен ҳурмат қиладиган, қадрлайдиган бу халқнинг ҳамиша тинч ва фаровон, бахтли ҳаёт кечиришини чин қалбимдан истайман.

Ҳеч шубҳасиз, ҳаётда ҳар хил ҳолатлар бўлади. Фарғона замини ўз тарихида раҳбарлик лавозимида ўтирган кўпгина одамларни кўрган, синаган ва бошидан кечирган. Ҳар қайси раҳбар ўзининг фаолиятига қараб, ўзига хос из қолдиради. Булар ҳақида албатта халқнинг ўз фикри ва хулосаси бор.

Мен такрор айтмоқчиман: раҳбарлар келади-кетади, аммо халқ қолади, ҳаёт ўз йўлида давом этаверади. Эл-юртнинг бетакрор табиатида, унинг қалбида бўлган олижаноб хусусиятлар ҳеч қачон завол билмайди.

Мен Фарғона эли, Фарғона замини ҳақида доимо шундай фикрда бўлганман ва шу фикримда қоламан. Ишонаман, Фарғона халқи ҳар қандай қийинчилик ва синовларни енгиб ўтади, ўз олдига қўйган эзгу мақсадларига албатта эришади.

Шу йўлда барчангизга сиҳат-саломатлик, омад ва бахт ёр бўлишини тилайман.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

(Давоми. Боши 1-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Мусулмон олами муқаддас Рамазон ойи кириб келишини нишонлаётган онларда Сиз, Жаноби Олийларига, Сиз орқали ҳукуматингиз ва Ўзбекистоннинг дўст халқига Фаластин халқи, унинг раҳбарияти ва шахсан ўз номимдан самимий ва қизғин табрикларни йўллаш менга мамнуният бахш этади.

Қодир Аллоҳдан Сизга мустаҳкам соғлиқ, Ўзбекистон халқига Сизнинг раҳбарлигингиз остида равнақ ва фаровонлик ато этишини чин дилдан сўрайман.

Ёсир АРАФОТ,
Фаластин Мухторияти раиси,
Фаластин озодлик ташкилоти раиси.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муборак Рамазон ойи бошланиши муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига самимий табрикларимни изҳор этишдан ғоятда мамнунман. Сизга бахт-саодат, Ўзбекистоннинг биродар халқига доимий ривож тилаб қоламан.

Шайх Мактум бин Рошид Ал-МАКТУМ,
Бирлашган Араб Амирликлари Вице-Президенти
Бош вазир ва Дубай ҳокими.

Парламент назорати

Спортсиз ҳаёт бўлмас

Олимпия шон-шуҳрати музейида Олий Мажлиснинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикасининг «Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида»ги Қонуни ижросини ўрганиш натижалари муҳокама қилинди.

Тадбирда Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, Миллий Олимпия қўмитаси вакиллари, спортчилар ва журналистлар қатнашди.

Таҳлиллар шуни кўрсатдики, мазкур қонуннинг ижроси бўйича вазирлик ҳамда Миллий Олимпия қўмитаси томонидан муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, ўтган вақт мобайнида 64 та спорт федерацияси тузилган бўлиб, жорий йил бошига қадар шулардан 34 таси Адлия вазирлиги рўйхатидан ўтган. Бундан ташқари, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги айни пайтда Халқаро Олимпия қўмитаси ҳамда 60 га яқин халқаро спорт федерациялари билан яқиндан ҳамкорлик алоқаларини ўрнатган.

Вазирлик томонидан аҳолининг жисмоний камолот даражасини аниқлаш мақсадида «Алпомиш» ва «Барчиной» тест-нормативлари ишлаб чиқилган. Ўтган йили ушбу нормативларни 2968456 нафар киши муваффақиятли топширган. Уларнинг 1 миллион 377 минг нафари аёллардир.

Йиғилишда, шунингдек, қонунни ҳаётга татбиқ қилиш жараёнида баъзи бир камчиликлар ҳам учраётгани таъкидланди. Хусусан, Олий ва ўрта-махсус таълим муассасаларида ҳамон жисмоний тарбия ва спортга оид дарсликлар етишмайди. Йиғилишда шу каби камчиликларни бартараф этиш бўйича амалий таклифлар билдирилди.

Юнус БЎРОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ МАЖЛИСИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

тасдиқлайди.

Экспорт ҳажмининг 34,6 фоизга ортиши ташқи савдода туб ўзгаришларни рўёбга чиқарди. Бунга биринчи навбатда кимё саноати маҳсулотлари ва пластмассалар, озиқ-овқат товарлари, машина ва асбоб-ускуналар экспорти ўсиши ҳисобига эришилди. Ташқи савдо айланмасида 815,3 миллион АҚШ доллари миқдорида ижобий сальдо қўлга киритилди. Бу 2003 йилнинг шу давридагидан 300 миллион АҚШ доллари кўп, демакдир.

Маҳаллий хомашёдан маҳсулот ишлаб чиқариш прогнозга нисбатан 112,3 фоизга ўсди. Айни пайтда бундай маҳсулотлардан 154,4 миллион АҚШ доллари миқдорида экспорт қилинди. Маҳаллийлаштириш доирасида 2500 тадан ортиқ иш ўрни ташкил этилди.

Ҳисобот даврида аграр секторда ҳам сифат ўзгаришларига эришилди. Асосий қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлиги, аввало, фермер хўжаликлари ҳисобига кўпайди. Пахта, ғалла, картошка, мева-сабзавот, узум, гўшт-сут маҳсулотлари етиштириш салмоғи сезиларли даражада ортди.

Мажлисда давлат активларини сотишнинг янги мослашувчан шакллари жорий этилиши, хорижий инвесторлар билан ишлашнинг фаоллаштирилиши эвазига хусусийлаштириш дастурини амалга оширишнинг жадаллашуви таъминлагани қайд этилди. Жумладан, сотилган объектлар сони ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1,6 баравар кўпайди. Хусусийлаштиришдан тушган маблағлар ҳажми 1,7 баравар, жумладан, хорижий инвестициядан келган маблағ бир ярим баравар кўпайди. Қимматли қоғозларнинг иккиламчи бозори айланмаси 1,7 баравар ўсди.

Мамлакатимиз иқтисодиётига жалб этилган хорижий сармоянинг, хусусан, тўғридан-тўғри хорижий инвестиция ва кредитлар ҳажмининг қарийб икки баравар кўпайишига эришилди.

Шу билан бирга, мажлисда иқтисодиётнинг муайян йўналишларидаги мавжуд муаммолар жиддий танқид қилинди. Ҳисоб-китоб тизимини такомиллаштириш, бюджетга тўловлар бўйича қарзларни, биринчи навбатда, энергетика, кимё саноати, ёқилғи-энергетика комплекси тармоқларида, коммунал хизматлар ва қишлоқ хўжалигида дебиторлик ва кредиторлик қарзлар ҳажмини пасайтириш вазифалари мўлжалдаги даражада бажарилмади.

Маҳаллийлаштириш дастури топшириқларини тўла адо этишга етарлича эътибор қаратилмади. Кичик бизнеснинг ривожланиши учун янада қулай шароит яратиш, салмоғини ва иқтисодий ўсишдаги улушини кўпайтириш ҳам талаб даражасида эмас. Шунингдек, инвестиция дастури топшириқларининг бажарилишини, айниқса хорижий инвестицияни ўзлаштиришни янада тезлаштириш даркор.

Касб-ҳунар коллежи ва академик лицейлар, умумтаълим мактаблари қуриш ва капитал реконструкция қилиш, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури топшириқларини мукаммал бажариш масалаларига янада жиддий эътибор қаратиш зарур.

Иқтисодий-ижтимоий янгиланишлар йўлига тўсиқ бўлаётган бундай камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш чораларини кўриш лозим. Иқтисодиёт ҳамда ижтимоий соҳани ривожлантиришни кўзда тутувчи энг муҳим, устувор йўналишлар бўйича амалга оширилаётган чора-тадбирлар самарадорлигини янада юксалтириш борасида мутасадди ташкилотлар раҳбарларига тегишли кўрсатма ва топшириқлар берилди.

Мажлисда Меҳр ва мурувват йили ҳамда 2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умуммиллий дастурларининг амалга оширилиши билан боғлиқ масалалар ҳам кўриб чиқилди. Иқтисодиёт тармоқлари, ижтимоий соҳа объектлари ва уй-жой фондининг 2004-2005 йиллар куз-қиш даврига тайёргарлиги, маҳаллийлаштириш ва инвестиция дастурларининг бажарилишига доир масалалар атрофлича муҳокама этилди.

Ушбу соҳалардаги мавжуд камчилик ва нуқсонларни зудлик билан бартараф этиш чора-тадбирлари белгиланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан Бош вазир ўринбосарлари Р.Азимов, Ў.Султонов, Э.Ғаниев, "Ўзкоммунхизмат" агентлигининг бош директори Ў.Ҳолмуҳамедов, "Ўзтрансгаз" акциядорлик компаниясининг бош директори И.Вагапов, "Ўзбекэнерго" давлат-акциядорлик компанияси бошқаруви раиси Э.Шоисматов, Халқ таълими вазирининг биринчи ўринбосари Р.Аҳлиддинов ва бошқаларнинг ахбороти тингланди.

Мажлисда кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

(ЎзА).

ОБРЎЛИ ОДАМ

Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг кеча бўлиб ўтган мажлисида мазкур комиссия раиси Бўритош Мустафоев таъкидладики, округ сайлов комиссияси раиси, муовини, котиби ва аъзолари фақат ва фақат ана шундай инсонлардан ташкил топиши керак. Нега?

Негаки, обрўли одамни эл ҳамиша эъзозлаб келган, давраларнинг тўрига ўтқазган, унинг гапларига қулоқ осган.

Негаки, обрўли одам рост сўзлайди. Ўткинчи ҳою-ҳаваслар учун бировни алдамайди, каттага ҳурматда, кичикка иззатда бўлади.

Негаки, обрўли одам куну тун ўз устида ишлайди, ўқийди, ўрганади, меҳнатдан қочмайди ва аксинча, ўз ташаббускорлиги билан одамларни фаол меҳнатга чорлайди, орқасидан эргаштиради.

Демак, парламентнинг Қонунчилик палатасига ва маҳаллий кенгашларига бўладиган сайловларнинг нақадар тенг, одил ва холис ўтиши сайлов округлари комиссиялари ва уларнинг эл-юрт орасидаги нуфузига боғлиқ экан, раис жаноблари бу борада жон куйдиришга ҳақлидир. Зеро, бу — бевосита жамиятимизнинг демократик тамойиллар асосида шаклланишига ҳамда Ватанимизнинг ёрқин истиқболига ҳам дахлдордир.

Ҳаммамизга маълумки, парламентнинг қуйи палатасига сайлов 120 та ҳудудий сайлов округи бўйича ўтказилади. Округларни тузиш ҳақида Марказий сайлов комиссияси қарори ҳам матбуотда эълон қилинди. Кеча Марказий сайлов комиссияси навбатдаги тадбирни амалга оширди - «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов тўғрисида»ги Қонуннинг 11-моддасига биноан қуйи палата депутатлари сайловини ўтказувчи округ сайлов комиссияларини тузиш тўғрисида қарор қабул қилди. Мазкур Қонуннинг 12-моддасига мувофиқ, округ сайлов комиссияси раис, раис муовини, котиби ва камида олти нафар бошқа аъзодан иборат таркибда тузилади. Марказий сайлов комиссияси аъзолари округ сайлов комиссияларининг шахсий таркибини тасдиқлар экан, округ сайлов комиссиялари аъзолигига холис, жамоатчиликнинг обрўли вакиллари танлаб олинишига эътиборни қаратдилар.

Марказий сайлов комиссияси раиси округ сайлов комиссиялари аъзоларининг обрўэътиборли бўлиши билан бирга уларнинг қонунда кўрсатилган кўплаб сифат ва томонларини ҳам айтиб ўтди. Жумладан, комиссия аъзолари бирор бир партияга мансуб бўлмасликлари керак.

Хуллас, қабул қилинган қарорга мувофиқ округ комиссияси аъзоларининг рўйхатлари ва комиссиянинг манзили икки кун ичида маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

Шунингдек, мажлисда Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг парламентнинг Қонунчилик палатаси депутатлари сайловида қатнашишларига ижозат бериш тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди ҳамда ХДПга бу сиёсий тадбирда иштирок этишга рухсат бериш ҳақидаги Марказий сайлов комиссиясининг қарори эълон қилинди. Айни вақтда бошқа сиёсий партияларнинг Марказий сайлов комиссиясига тақдим этган ҳужжатлари қаторида имзо варақалари тўғри тўлдирилганини текшириш ишлари давом этмоқда.

* * *

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси раиси Бўритош Мустафоев Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг биринчи котиби Аслиддин Рустамовга Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг «Ўзбекистон халқ демократик партиясига Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатлари сайловида иштирок этишга ижозат бериш тўғрисида»ги қарорининг нусхасини топширди.

Эсирган БОЛИЕВ.

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА УЧРАШУВ

ТОШКЕНТ (ЎзА мухбири Нодирбек ЎЛЖАБОЕВ).

Босния ва Герцеговина ташқи ишлар вазири Младен Иванич раҳбарлигидаги делегация Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Содиқ Сафоев билан учрашди.

Мулоқот чоғида икки мамлакат алоқаларини ривожлантириш истиқболлари, халқаро ташкилотлар доирасидаги ҳамкорлик ва халқаро террорчилик, экстремизм, гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний савдосига қарши биргаликда курашишга оид масалалар муҳокама этилди. Томонларни қизиқтирган халқаро масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Икки мамлакат ташқи ишлар вазирликлари ва савдо-саноат палаталари ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар имзоланди.

D-AMPS UZDUNROBITA first cellular

NEW!

DAMPS тармоғида нархлар арзонлашди!!!
Уланинг!

"Престиж" режаси
- Абонент тўлови - $65,0 ойига
- Эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа - $0,00
  - кирувчи алоқа - $0,00
  - Шаҳарлараро чиқувчи алоқа (Ўзбекистон бўйича) - $0,00
- Халқаро алоқа учун "Уздунробита"да ўрнатилган алоҳида нархлар бўйича тўловлар амалга оширилади

"Деловой" режаси
- Абонент тўлови - $30,0 ойига
- Эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа (Ўзбекистон бўйича) - $0,10 бир дақиқа учун
  - кирувчи алоқа - $0,00
- "Уздунробита" тармоғи ичидаги қўнғироқлар эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа - $0,10 бир дақиқа учун
  - кирувчи алоқа - $0,00
- Халқаро алоқа учун "Уздунробита"да ўрнатилган алоҳида нархлар бўйича тўловлар амалга оширилади

нархларга солиқлар киритилган

www.uzdunrobita.uz / wap.uzdunrobita.uz

"555" режаси
- Абонент тўлови - $5,0 ойига
- Эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа (Ўзбекистон бўйича) - $0,05 бир дақиқа учун
  - кирувчи алоқа - $0,05 бир дақиқа учун
- "Уздунробита" тармоғи ичидаги қўнғироқлар эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа - $0,05 бир дақиқа учун
  - кирувчи алоқа - $0,00
- Халқаро алоқа учун "Уздунробита"да ўрнатилган алоҳида нархлар бўйича тўловлар амалга оширилади

"Local Unlimited" режаси
- Абонент тўлови - $40,0 ойига
- Эфир вақти нархлари:
  - чиқувчи алоқа (маҳаллий) - $0,00
  - чиқувчи алоқа (Ўзбекистон бўйича) - $0,10 бир дақиқа учун
  - кирувчи алоқа - $0,00
- Халқаро алоқа учун "Уздунробита"да ўрнатилган алоҳида нархлар бўйича тўловлар амалга оширилади

NEW!

DAMPS тармоғининг янги хизмат режалари!!!
Уланинг!

нархларга солиқлар киритилган

Хизматлар лицензиялаштирилган

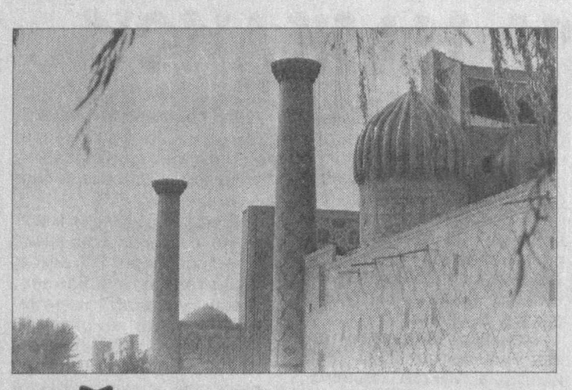

18 октябрь — Самарқанд куни

Бундан саккиз йил муқаддам соҳибқирон бобомиз Амир Темур ҳазратларининг 660 йиллик юбилейлари нишонланаётганда Ўзбекистон шон-шавкатини юксалтиришдаги катта хизматлари учун Самарқанд шаҳри "Амир Темур" ордени билан тақдирланди. Давлатимиз раҳбари Ислом Каримов қадрдон ва азиз шаҳримиз байроғига ана шу орденни қадай туриб: "Келинглар, 18 октябрь Самарқанд шаҳри байрами бўлиб қолсин!", деган таклифни киритгандилар. Орадан саккиз йил ўтди. Шу таклиф нечоғли асосли эканлигини бугун ҳаётнинг ўзи исботламоқда.

Ўтмиши шарафли, келажаги абадий

Самарқанд Аллоҳ назари тушган маскан. Унинг жаҳон илму фани, маънавият ва маърифати, маданияти ва санъати ривожига қўшган ҳиссаси беқиёсдир.

Неча асрларки, дунёнинг турли мамлакатларидан нене зиёлилар, давлат ва дин арбоблари, санъаткор ва сайёҳлар бу кўҳна диёрга интилишган. Улар Самарқанднинг, алломаларнинг, ҳоки-пойини зиёрат этишни ўзлари учун шараф, деб билишган. Унинг ҳар бир қаричида азиз авлиёлар, юрт фидойилари бўлган аждодлар ҳоки поклари абадий қўним топган.

Самарқанднинг жаҳоншумул шуҳратига, шонли тарихига, тенгсиз салобатининг юксалишига ҳисса қўшган буюк зотлардан бири соҳибқирон Амир Темурдир.

Соҳибқирон Самарқанднинг гуллаб-яшнаши учун бутун умрини сарф этди. Бу кўҳна шаҳарни пойтахт этиб, унинг тевараги мустаҳкам қалъа девори билан ўраб, шаҳарга кириш учун олтита дарвоза ўрнаттирди. Қалъа тевараги ҳандаклар қазилиб, у зилол сувга тўлдирилди.

Испания сайёҳи Гонсалес де Клавихонинг Оврупо мамлакатларида қайта-қайта нашр этилган "1403-1406 йилларда Самарқанддаги машҳур Темур саройида саёҳат кундалиги" асарида шундай жумлаларга кўзингиз тушади: "Дунёда ўзиниўзи вентиляция қиладиган битта шаҳар бор, у ҳам бўлса Самарқанд экан. Самарқанднинг атрофини тоғлар уч томондан қуршаб турибди. Шу тоғлардан 14-17 саржин баландликдан сувлар сакраб тушади. Сув оқимига майин шабадалар ҳам қўшилади».

Дунё нигоҳидаги ана шундай гўзал шаҳар мустақиллик йилларида янада чирой очди. Босқинчиликлар ва коммунистик мафкуранинг зўравонлиги авж олган йилларда яксон этилган маънавиятимиз, гўзал қадриятларимиз, тарихимиз, тилимиз ўз ҳолига қайтди, азалдан мағрибу машриқни узвий боғлаган кўҳна юртни яна етти иқлим таниди. Хорижлик сайёҳлар, давлат ва дин арбоблари, илм-фан, маънавият ва маърифат намояндаларининг Самарқанддан қадами узилмай қолди. Юртбошимизнинг ташаббуслари билан ҳадис илмининг султони Имом ал-Бухорий ёдгорлик мажмуаси, калом илмининг пешвоси Имом Абу Мансур Мотурудий зиёратгоҳлари ниҳоятда қисқа муддатда қуриб битказилди. Авлиёлар авлиёси Маҳдуми Аъзам зиёратгоҳи қайтадан таъмирланиб, атрофи ободонлаштирилди. Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида хожа Аҳрор Валийнинг тинчлик, дўстлик, яратувчилик, ватанпарварлик руҳи сингдирилган таълимоти ҳар томонлама ўрганилиб, асосан ёшлар фаолиятига татбиқ этилмоқда. Ҳукумат қарори билан шаҳарда Шоҳи Зинда мажмуасини таъмирлаш ва атрофини ободонлаштириш борасида ҳам кенг кўламда иш бошлаб юборилган.

Самарқанднинг бирор кунини меҳмонларсиз, айниқса, хорижий сайёҳларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Чунки ер юзида Самарқанд каби очиқ осмон остидаги музейшаҳарлар бармоқ билан санарли. Самарқандда қурилган "Афросиёб", "Президент палас" меҳмонхоналари яратувчанликка ташна халқимиз томонидан бунёд этилганлигини эътироф этиш ҳам мароқлидир.

Меҳмондўстлигимиз ҳақида гапирар эканмиз, шаҳарни дунё билан боғлайдиган йўллар, аэропортлар ҳақида ҳам айтиб ўтиш лозимдир. Самарқанд аэропорти янгидан тикланди. Йўловчилар учун замонавий терминал қурилди, янги ёруғлик-сигнал ускунаси ўрнатилди. Халқаро мақомга эга аэропорт эндиликда энг замонавий "ҳаво лайнерларини" ҳам ҳар қандай обҳаво шароитида қабул қилиш имкониятига эга. Кейинги йилларда бунёд этилган мустаҳкам кўприклар, кенг ва равон кўчалар ўзининг миллий ва замонавий архитектураси билан ажралиб туради.

Қисқа вақт ичида шаҳарда энг замонавий, шарқона услубдаги 47 та маҳалла маркази қурилди. 16 та маҳалла маркази таъмирланиб, 18 та маҳалла учун жой ажратилди. 23 та асосий кўча, 187 та тармоқ кўча қисқа вақтда таъмирланди, атрофи гулзорга айлантирилди.

Самарқанд шаҳрининг Даҳбед ва Рудакий кўчалари чорраҳасида "Универсиада-2004" беллашувлари ўтказиладиган марказий спорт мажмуаси барпо этилди. Унда йигирма минг ўринли майдон, гимнастика, қўл тўпи, кураш ва спортнинг бошқа турлари билан шуғулланишга тўлиқ шароит яратадиган олтита стадион, битта ёпиқ сузиш ҳавзаси мавжуд. Бундан ташқари, битта спорт лицейи ва спорт коллежи ҳам ишга туширилди. Айни пайтда жаҳон андозаларига мос 24 та касб-ҳунар коллежи, 4 та лицей фаолият кўрсатмоқда.

Польша Президенти Александр Квасьневский Самарқанднинг тарихий обидалари билан танишиб, кўчаларидаги тозалик ва озодаликни кўриб, тинч-тотув ҳаётимизга ҳавас қилиб: "Ҳозир дунёнинг жуда кўп ҳудудлари инсониятга терроризм, диний экстремизм, гиёҳвандликни тарқатаётган бир пайтда, Ўзбекистон, жумладан, Самарқанд дунёга тинчликни, дўстликни экспорт қилмоқда", деган адолатли фикрни айтган эди.

Ҳа, миллатимиз ва давлатимиз ифтихори бўлмиш Самарқанд ана шундай улуғ шаҳар. Бугун ҳам унинг фидойи фарзандлари дилларида Ватан туйғуси ва яратувчилик ҳисси билан яшамоқдалар.

Тангир САТТОРОВ,
"Маънавият ва маърифат" маркази Самарқанд шаҳар бўлими раҳбари.

Турнир ичида турнир

Теннис бўйича халқаро аёллар турнири — «Тошкент опен — 2004» мусобақаларининг навбатдаги босқичи қизиқарли баҳсларга бой бўлди.

Эндиликда катта теннисга қайтган юртимизнинг севикли теннисчиси Ирода Тўлаганованинг бу сафар омади чопмади. У италиялик Антонелла Занеттидан мағлуб бўлди.

Маълумки, Ирода бир йиллик танаффусдан сўнг мазкур турнирда дастлаб машҳур италиялик ракетка устаси Бартолини мағлуб этган эди. Аммо, Занетти билан ўйин жуда қийин кечди.

— Биринчи даврадаги ўйиндан сўнг жуда толиқкан эдим, бу беллашувга етарли куч тўплай олмадим, — деди у ўйиндан сўнг. — Умид қиламанки, янги муваффақиятларим ҳали олдинда.

Беллашувларнинг қолган ўйинлари ҳам ишқибозларни бефарқ қолдирмади. О. Савчук (Украина) рақиби В. Линетскаяни (Россия) 3:6, 6:0, 6:4 ҳисобида осонгина мағлуб этди. Франциялик В. Разанно ва М. Головзина ўртасида бўлажак ўйинни россиялик теннисчи рад этгани боис у мағлуб деб топилди. Чехиялик Н. Вадисова 6:3, 6:1 ҳисобида болгариялик Н. Островскаяни мағлуб этди.

Шу куни Ўзбекистон теннис федерацияси кўмаги ва ташаббуси билан Болалар спортини ривожлантириш дастури доирасида теннис турнири бўлиб ўтди.

Халқаро турнир 17 октябрда якунланади.

Р.ЁРЛАҚАБОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Рашид ГАЛИЕВ олган сурат.

Сайловбой ЖУМАҒУЛОВ

Уловингиз борми?!

(ҳажвия)

Идорамдаги телефон кутилмаганда жиринглаб қолди. Дастакни кўтарсам рафиқамнинг овози.

— Менга зудлик билан бирон улов зарур бўп қолди. Онамнинг тоби қочиб, касалхонага тушибди.

— Буни аввалроқ айтсанг бўлмасмиди? — дедим ўзимни озгина аччиғим чиққанга солиб. — Ҳозир сенга уловни қаердан топиб бераман?!

— Топасиз. Ҳайҳотдек идорада ишлайсиз, нима кўп, шу кунлари моддий ёрдам сўраб келувчилар кўп. Ўшалардан улови бор биттасининг ишини тез битказиб, уйга юборинг, бўлди. Бешбармоқнинг хамирини ёйишни бошладим.

Хоним трубкани ташлаб юборди-ёв! Бу қандай қилиб бўлса ҳам айтганимни қиласан дегани. Демак бўйин товлашдан фойда йўқ. Мен эшик томонга қараб томоқ қирдим:

— Қани, кимнинг навбати? Тез киринг!

Ташқаридан истараси иссиқ, тахминан олтмиш ёшлардан ўтган, келбатли бир киши кириб келди. Қўлида ёрдам пули сўраб ёзган аризаси. Мен аризага кўз ҳам югуртирмасдан хонимчанинг "топшириғи"-ни адо этишга чоғландим:

— Оқсоқол, бу ерга нима билан келдингиз?

— Автобусда келдим қарағим, — деди у ҳайратга тушиб. — Шахсий вертолётим бўлмагач, яна нимада келишим мумкин?

— Унда ўша келган автобусингизда ғирра ортингизга қайтаверинг. Аризангизни навбатга қўйдим!

Кейинги кирган навқирон йигит экан, ёрдам пули сўрашидан олдин дедим:

— Уловинг борми, оғайни?

— "Москвич"им бор!

— Миниб келдингми?

— Йўқ, оға. Ийда бузилиб ётибди.

— Навбатдаги одамни чақириб юбор. Ёрдам пулини навбатинг келганда оласан.

Галдаги йигит қоп-қора мойга булғанган қўлларини латтага артган ҳолда кириб келганида юрагим "тарс" ёрилиб кетай деди:

— Уловинг борми, ука?

— Бор бўлганда қандай: "Жигули"! Фақат бир бекат нарида ўчиб қолди...

Хонамга соқоли, костюмидаги орден-медаллари ўзига ярашиб турган қария кириб келди. Ёши шунча жойга борган одам пиёда юрмаслиги аниқ.

— Бор, уловим бор! — деди. Дарҳол қариянинг аризасига ўн беш минг сўм ёрдам пули учун жимжимадор имзо чекиб бердим. Қувонганимдан теримга сиғмай хонимга телефон қилдим:

— Холбека! Улов топилди.

— Номери неччи? — сўради хотиним.

— Ота, уловингизнинг номери неча?

— Уловимнинг номери йўқ! — деди кулимсираб аризасини тўрт буклаб кўкрак чўнтагига солар экан.

— Унда рангини айтсин! — бақирди трубкадан хотиним.

— Уловимнинг ранги кулранг. Бироқ келин унга минармикан?

Мен дераза ёнига келиб ташқаридаги кулранг "Запорожец"га ишора қилдим:

— Анови кулранг "Запорожец"ми?

— Йўқ ёнидаги улов меники? — қария машинанинг ёнига боғлаб қўйилган кулранг эшакни кўрсатди..

Я. ҚЎЧҚОРОВ таржимаси.

«Сойбозор»га тўхтаб ўтинг

Тоғлар воҳаси — Сўхнинг ҳар бир қишлоғи, гўшасининг дил тортар масканлари, оромгоҳлари бор. Яқинда улар сафига «Сойбозор» оромгоҳи ҳам қўшилди.

Янги оромгоҳ ўйноқи Сўх сойининг ўнг қирғоғида Ўш-Боткент, Равон-Қизил-қия шаҳарларини боғловчи йўллар кесишган чорраҳада жойлашганлиги учун ҳам йўловчилар, сайёҳлар қадами узилмайди. Табиий гўзал манзарага эга бўлган оромгоҳга фавворалар, гулзорлар, миллий услубда қурилган чойхоналар янада кўрк, оройиш берди.

Оромгоҳ асосан ҳашар йўли билан бунёд этилди. Сўх тарафларга йўлингиз тушса, албатта «Сойбозор»-га тўхтаб ўтинг.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

50/50

Ўзингизда эмас — «ЎзДЭУавто» автомобилларида тежанг!

«Асака» банки «ЎзДЭУавто» компанияси билан биргаликда — **«ЎзДЭУ автомобиллари — кредитга!»** номли янги акциясини ўтказмоқда. Энди сиз, «ЎзДЭУавто» автомобилининг **50 фоиз** нархини тўлаб, унга эгалик қилишингиз, қолган **50 фоизини** эса, йиллик **16 фоизни** инобатга олган ҳолда, **2,5 йил** ичида тўлашингиз мумкин.

Шошилинг! Акция фақат 2004 йил охиригача давом этади.

Хизматлар лицензияланган

«Асака» ДАТ банкининг барча филиалларига мурожаат қилишингиз мумкин.

«ОҚТОШДОН» АЖ

акционерларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши 2004 йил 13 ноябрь куни соат 10.00да Самарқанд вилояти, Нарпай тумани, Оқтош шаҳри, Ж.Мирзаев кўчасидаги «Оқтошдон» акционерлик жамиятининг мажлислар залида ўтказилади.

КУН ТАРТИБИ:

1. «Оқтошдон» акционерлик жамияти кузатув кенгаши аъзоларини қайта сайлаш.
2. Бошқарув директори билан тузилган меҳнат шартномасини тасдиқлаш.

Кузатув кенгаши.

Товар сертификатланган

"ТЕХСЕЛЬСНАБ" МЧЖ

Тошкентдаги омборхонадан Россия Федерацияси заводларида ишлаб чиқарилган АВТОМОБИЛЛАР ва ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК техникаларининг ғилдиракларини таклиф қилади.

Пул ўтказиш йўли билан ғалла ва пахтанинг 23210, 23220 транширини ҳам қабул қилади

Тошкент ш., Чилонзор-2, Гагарин кўч., 26

Тел./факс 77 1451, тел. 79 9468 103 7234, 333 6421

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари жамоаси «Халқ сўзи» газетаси ходими Абдунаби Ҳайдаровга падари бузруквори

ИМОНҚУЛ отанинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент шаҳар прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бошқармаси жамоаси бошқарма бошлиғи Иноят Шукуровга падари бузруквори

РАҲМАТУЛЛА отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Маданият ва спорт ишлари вазирлиги М. Турғунбоева номидаги «Ўзбекракс» миллий рақс бирлашмаси бош директори, Ўзбекистон санъат арбоби

Юлдуз Асатовна ИСМАТОВАнинг

вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси Тошкент шаҳар прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бошқармаси бошлиғи Иноят Шукуровга падари бузруквори

РАҲМАТУЛЛА отанинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ва «Ўзсувтаъмирфойдаланиш» республика бирлашмаси сув хўжалигининг фахрийси Солижон Мамарасуловга рафиқаси

ҲУВАЙДО опанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш «Нуроний» жамғармаси марказий кенгаши меҳнат фахрийси Саидмурод Султоновга ўғли

Рустам СУЛТОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси раҳбарияти ва шахсий таркиби қўмита бошқарма бошлиғи ўринбосари

Валериан Иргашевич МАТКАРИМОВнинг

вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати: Э. Болиев (масъул котиб — «Халқ сўзи»), П. Дюгай, Ш. Жабборов (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. Кучеренко (масъул котиб — «Народное слово»), М. Миралимов, С. Муҳиддинов, Ш. Ризаев, А. Саидов (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), М. Сафаров, И. Ўтбосаров, А. Ҳайдаров, Ў. Ҳошимов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г —1167. 21302 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[1]-Тижорат материали

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Г. Йўлдошева.
Навбатчи — С. Ҳайдаров.
Мусаҳҳиҳ — М. Ёқубова.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 21.10 Топширилди — 22.30 1 3456